

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Aika 20.11.2023, klo 17:00 - 19:20

Paikka Tampere-talo, kokoustila Duetto 1-2 ja sähköinen kokous

Käsitellyt asiat

§ 168 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 169 Pöytäkirjan tarkastus

§ 170 Läsnäolo- ja puheoikeudet

§ 171 Tiedoksi merkittävät asiat

§ 172 Takauksen myöntäminen KKOy Tampereen Virastotalon lainarahoitukselle

§ 173 Tampereen kaupungin köyhyysohjelma 2022–2025

§ 174 Valtuustoaloite Hämeenkadun ja keskustan alueen elinvoiman palauttamiseksi - Arto Grönroos ym.

§ 175 Valtuustoaloite ulkovalaistuksen lisäämiseksi Tampereen kaupungin ulkoliikuntapaikoilla liikuntaolosuhteiden ja turvallisuuden parantamiseksi - Marika Puolimatka ym.

§ 176 Valtuustoaloite rakennuspaikan pinta-alan vaatimuksen pienentämiseksi Tampereella - Keskustan valtuustoryhmä

§ 177 Valtuustoaloite nuorten, osatyökykyisten ja pitkäaikaistyöttömien työmarkkina-aseman parantamiseksi - Pekka Salmi ym.

§ 178 Valtuustoaloite yhteisten sääntöjen luomiseksi Tampereen kaupungin kouluihin kännyköiden käytöstä - Aila Dünder-Järvinen

§ 179 Kokouksessa jätetyt valtuustoaloitteet

§ 180 Kokousraportit

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Saapuvilla olleet jäsenet

Nurminen Ilmari, puheenjohtaja
Järvenpää Elina, 1. varapuheenjohtaja
Mustakallio Jaakko, 2. varapuheenjohtaja
Aaltonen Mikko, 3. varapuheenjohtaja
Aaltonen Teemu
Aleksovski Atanas
Alppi Ulla-Leena
Caglayan Merve, poistui 18:55
Dündar-Järvinen Aila
Eskelinen Riina-Eveliina
Evilä Tommi
Grönroos Arto
Gustafsson Jukka
Haapa-aho Olga
Halonsaari Miila
Hanhilahti Vilhartti
Helimo Matti
Hiitti Antti
Höyssä Matti
Ikonen Anna-Kaisa
Ivanoff Antti
Jaatinen Tuula, varajäsen, saapui 18:55
Julin Sofia
Jussila Anne-Mari
Jäntti Aleks
Järvinen Matti
Järvisalo Vilma
Kaivonen Kirsi
Kaleva Lassi
Kampman Ulla
Kiviranta Joonas
Kivistö Anneli
Kostiainen Leena
Krasniqi Brigita, saapui 17:50
Kummola Kalervo
Leino Ida
Liimola Anne
Loukaskorpi Johanna
Lyly Lauri
Machaal Mahmoud
Markkanen Jouni
Minkkinen Minna
Moisander Antti
Moisio Jani, varajäsen, poistui 18:27
Molari Anni
Ovaska Jouni
Porttikivi Ilkka

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Puisto Sakari
Puolimatka Marika
Pursiainen Sirpa
Raevaara Arne
Rajala Petri
Rokosa Inna
Salmi Pekka
Salmijärvi Mirja
Sareila Hanna
Sasi Ilkka
Sheikh Liban
Siuro Petri, varajäsen
Sirén Jouni, varajäsen
Stenhäll Jaakko
Suomela Iiris
Suoniemi Juhana, varajäsen, poistui 17:50
Taina Anneli
Tanus Sari
Tapio Mitja
Vallin Veikko
Vigelius Joakim, saapui 18:27
Viitanen Pia
Vikman Sofia

Muut saapuvilla olleet

Vehmaanperä Karoliina, hallintosihteeri, sihteeri
Hukkanen Eetu, nuorisovaltuuston edustaja
Kannonlahti Katja, viestintäjohtaja
Klami Laura, lakiasiaintohtaja
Nikko Patricia, juristi
Mölsä Petri, toimitusjohtaja/Tampereen Tilapalvelut Oy §172
Perämaa Juha, juristi
Taubert Venla, nuorisovaltuuston edustaja
Viitaniemi Riikka, johtava juristi
Vuojoilainen Arto, liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja §172
Yli-Rajala Juha, konsernijohtaja

Poissa

Hanhela Milka
Tynkkynen Oras

Allekirjoitukset

Ilmari Nurminen
Puheenjohtaja

Karoliina Vehmaanperä
Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Vilhartti Hanhilahti

Antti Hiitti

muut allekirjoittajat

Laura Klami
lakiasiaintohtaja

Juha Perämaa
juristi

Riikka Viitaniemi
johtava juristi

Patricia Nikko
juristi

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja asetetaan nähtäville Tampereen kaupungin internet-sivuille
www.tampere.fi

Karoliina Vehmaanperä, hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 168

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Merkittiin, että valtuuston vahvuus oli 67 valtuutettua.

Päätösehdotus oli

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Perustelut

Mahdollistettu osallistuminen sähköiseen kokoukseen kuntalain 99 §:n ja hallintosäännön 120 §:n mukaan Selman kokoustyötilalla ja Teams-kokouksella.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 169

Pöytäkirjan tarkastus

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Vilhartti Hanhilahti ja Antti Hiitti (Matti Höyssä ja Antti Ivanoff).

Päätösehdotus oli

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Milka Hanhela ja Vilhartti Hanhilahti (varalle Antti Hiitti ja Matti Höyssä).

Perustelut

Pöytäkirja on tarkastettavana ja sähköisesti allekirjoitettavana viimeistään maanantaina 27.11.2023.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 170

Läsnäolo- ja puheoikeudet

Päätös

Läsnäolo- ja puheoikeudet myönnettiin tässä kokouksessa seuraavasti:

§:n 172 kohdalla johtaja Teppo Rantanen, liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolainen ja Tampereen Tilapalvelut Oy:n toimitusjohtaja Petri Mölsä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 171

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Valtuuston pikkujoulut

Valtuuston pikkujoulut pidetään perjantaina 15.12.2023 Raatihuoneella, ilmoittautumisen takaraja on 4.12.2023. Kutsu on lähetetty sähköpostitse.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginvaltuusto, § 172, 20.11.2023

Kaupunginhallituksen konsernijaosto, § 90, 24.10.2023

Kaupunginhallitus, § 452, 06.11.2023

§ 172

Takauksen myöntäminen KKOy Tampereen Virastotalon lainarahoitukselle

TRE:4826/02.04.04/2023

Kaupunginvaltuusto, 20.11.2023, § 172

Valmistelija / lisätiedot:
Unnanlahti Saara

Valmistelijan yhteystiedot

Liiketoiminta- ja rahoitusjohtajan 1. varahenkilö, rahoituspäällikkö Saara Unnanlahti, puh. 040 131 9484, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Tampereen kaupungin omavelkainen ja enintään 100 prosentin suuruinen takaus annetaan KKOy Tampereen Virastotalon investoinnille enintään 61,5 milj. euron suuruisten ja enintään 31 vuoden pituisten lainan / pituisten lainojen pääoman, korkojen, viivästyskorkojen sekä mahdollisten lainanhoito- ja perimiskulujen suorittamisesta.

Lisäksi sitoudutaan omavelkaiseen takaukseen KKOy Tampereen Virastotalon maksuvelvoitteista, jotka johtuvat korkosuojaustarkoitukseen tehtävästä johdannaisten yleissopimuksesta ja niistä koronvaihto-, korkokatto- sekä korkolattiasopimuksista, valuutanvaihtosopimuksista tai strukturoiduista korkosopimuksista, joihin yleissopimusta sovelletaan.

Taattavan hankkeen kokonaisrahoitus voi koostua erillisistä ja vaiheittaisista lainaeristä ja nämä erilliset saman hankkeen lainaeriä koskevat velkakirjarahoitukset muodostavat yhdessä takauspäätöksen tarkoittaman ja mukaisen enintään 61,5 milj. euron lainamäärän. Kunkin velkakirjan enimmäislaina-aika on enintään takauspäätöksen salliman enimmäislaina-ajan pituinen eli 31 vuotta nostohetkestä.

Takauksen vakuudeksi tulee yhtiön hakemat ja kaupungille yleispantatut rakennettavan kohteen 73,5 mij. euron kiinteistökiinnitykset.

Takauksesta peritään 0,3 prosentin suuruinen vuotuinen takausprovisio.

Hallintosäännön 36 § mukaan konsernijohtaja hyväksyy ja allekirjoittaa kaupungin takaukseen liittyvät takaus-, panttaus- ja muut asiakirjat.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Tiedoksi

Saara Unnanlahti, Arto Vuojolainen, KKOy Tampereen Virastotalo / Petri Mölsä

Liitteet

1 Khkoja 24.10.2023 KKOy Tampereen Virastotalo, hallitus 6.10.2023, pöytäkirja

---

Kaupunginhallituksen konsernijaosto, 24.10.2023, § 90

Valmistelijat / lisätiedot:
Unnanlahti Saara

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Tampereen kaupungin omavelkainen ja enintään 100 prosentin suuruinen takaus annetaan KKOy Tampereen Virastotalon investoinnille enintään 61,5 milj. euron suuruisten ja enintään 31 vuoden pituisen lainan / pituisten lainojen pääoman, korkojen, viivästyskorkojen sekä mahdollisten lainanhoito- ja perimiskulujen suorittamisesta.

Lisäksi sitoudutaan omavelkaiseen takaukseen KKOy Tampereen Virastotalon maksuvelvoitteista, jotka johtuvat korkosuojaustarkoitukseen tehtävästä johdannaisten yleissopimuksesta ja niistä koronvaihto-, korkokatto- sekä korkolattiasopimuksista, valuutanvaihtosopimuksista tai strukturoiduista korkosopimuksista, joihin yleissopimusta sovelletaan.

Taattavan hankkeen kokonaisrahoitus voi koostua erillisistä ja vaiheittaisista lainaeristä ja nämä erilliset saman hankkeen lainaeriä koskevat velkakirjarahoitukset muodostavat yhdessä takauspäätöksen tarkoittaman ja mukaisen enintään 61,5 milj. euron lainamäärän. Kunkin velkakirjan enimmäislaina-aika on enintään takauspäätöksen salliman enimmäislaina-ajan pituinen eli 31 vuotta nostohetkestä.

Takauksen vakuudeksi tulee yhtiön hakemat ja kaupungille yleispantatut rakennettavan kohteen 73,5 mij. euron kiinteistökiinnitykset.

Takauksesta peritään 0,3 prosentin suuruinen vuotuinen takausprovisio.

Hallintosäännön 36 § mukaan konsernijohtaja hyväksyy ja allekirjoittaa kaupungin takaukseen liittyvät takaus-, panttaus- ja muut asiakirjat.

Perustelut

KKOy Tampereen Virastotalo on Tampereen kaupungin 100-prosenttisesti omistama yhtiö. Kaupunginvaltuusto päätti 22.2.2021 § 29 KKOy Tampereen Virastotalon perustamisesta sekä 13,0 milj. euron

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

suuruisesta apporttisijoituksesta yhtiöön. Kaupunginhallituksen konsernijaosto hyväksyi 23.3.2021 § 27 yhtiön perustamissopimuksen sekä yhtiöjärjestyksen.

Yhtiö on rahoittanut hanketta tähän mennessä konsernitililimiitin kautta. Yhtiö on hoitanut konsernin sisäisellä luottolimiitillä kohteen uudisrakennuksen ja vanhan rakennuksen peruskorjauksen suunnittelu-ym. kuluja sekä rahoittanut rakennusvaihetta.

Hankkeen rahoitusneuvotteluja on käyty usean rahoittajatahon kanssa ja usea taho on kiinnostunut myöntämään hankkeelle lainarahoituksen. Yhtiön hallitus ja omistajaohjausyksikkö ovat käyneet keskusteluja usean eri rahoittajatahon kanssa rahoituksen nostamisesta niin, että alkuvuonna 2024 nostetaan siihen mennessä käytössä olevaa luottolimiittiä hieman reilumpi rahoitus, suunnitelmien mukaan 35 milj. euroa ja kohteen valmistuttua toinen laina tai sitten yhdistetään jo aiemmin nostettu laina uuden lainamäärän kanssa yhdeksi lainaksi. Taattavan hankkeen kokonaisrahoitus voi näin ollen edellä mainitusti koostua erillisistä ja vaiheittaisista lainaeristä ja nämä erilliset saman hankkeen lainaeriä koskevat velkakirjarahoitukset muodostavat yhdessä takauspäätöksen tarkoittaman ja mukaisen enintään 61,5 milj. euron lainamäärän. Selvyyden vuoksi todetaan, että kunkin velkakirjan enimmäislaina-aika on enintään takauspäätöksen salliman enimmäislaina-ajan pituinen eli 31 vuotta nostohetkestä.

Yhtiön hakema rahoitus hankkeeseen täyttää nykyiset vihreän rahoituksen kriteerit ja näin ollen rahoitus pyritään nostamaan vihreänä rahoituksena.

Yhtiön hallitus on tehnyt päätöksen kokouksessaan 13.10.2023 valtuuttaa toimitusjohtajan ja hallituksen puheenjohtajan valmistelemaan rahoituksen kilpailutuksen yhdessä omistajaohjausyksikön kanssa. Hallitus päättää pyytää Tampereen kaupungin 100-prosenttista takausta nostettavalle lainalle. Takausmäärä neuvotellaan yhdessä omistajaohjausyksikön kanssa siten, että hankkeen rahoitus varmistetaan. Hankkeen kustannusennuste on 59,5 milj. euroa mutta takausmäärä haetaan mahdollisten odottamattomien kustannusten vuoksi varmuuden vuoksi enintään 61,5 milj. euron lainamäärälle.

Kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa. KKOy Tampereen Virastotalo on täysin Tampereen kaupungin määräysvallassa oleva yhtiö. Erityisluottolaitokset ja pankit vaativat lainoille vakuudeksi kaupungin omavelkaisen takauksen. Tällä on vastineeksi rahoituskustannusta alentava vaikutus.

Takauksesta peritään 0,3 prosentin takausprovisio.

Kuntalain 129 § mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Myönnettävä takaus ei vaaranna Tampereen kaupungin kykyä vastata lakisääteisistä tehtävistä eikä takauksen myöntämiseen sisälly merkittävää taloudellista riskiä. Yhtiö on hakenut kiinnityksiä 73,5 milj. euroa, joista on laadittu yleispanntaussitoumus konsernijohtajan hyväksynnälle. Näin ollen takaukselle tulee kuntalain edellyttämä vakuus.

Tiedoksi

Saara Unnanlahti, Arto Vuojolainen, KKOy Tampereen Virastotalo / Petri Mölsä

Kokouskäsitely

Konsernijaosto myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Teppo Rantaselle ja toimitusjohtaja Petri Mölsälle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn ajan.

Kaupunginhallitus, 06.11.2023, § 452

Valmistelijat / lisätiedot:
Unnanlahti Saara

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Tampereen kaupungin omavelkainen ja enintään 100 prosentin suuruinen takaus annetaan KKOy Tampereen Virastotalon investoinnille enintään 61,5 milj. euron suuruisten ja enintään 31 vuoden pituisten lainan / pituisten lainojen pääoman, korkojen, viivästyskorkojen sekä mahdollisten lainanhoito- ja perimiskulujen suorittamisesta.

Lisäksi sitoudutaan omavelkaiseen takaukseen KKOy Tampereen Virastotalon maksuvelvoitteista, jotka johtuvat korkosuojaustarkoitukseen tehtävästä johdannaisten yleissopimuksesta ja niistä koronvaihto-, korkokatto- sekä korkolattiasopimuksista, valuutanvaihtosopimuksista tai strukturoiduista korkosopimuksista, joihin yleissopimusta sovelletaan.

Taattavan hankkeen kokonaisrahoitus voi koostua erillisistä ja vaihteittaisista lainaeristä ja nämä erilliset saman hankkeen lainaeriä koskevat velkakirjarahoitukset muodostavat yhdessä takauspäätöksen tarkoittaman ja mukaisen enintään 61,5 milj. euron lainamäärän. Kunkin velkakirjan enimmäislaina-aika on enintään takauspäätöksen salliman enimmäislaina-ajan pituinen eli 31 vuotta nostohetkestä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Takauksen vakuudeksi tulee yhtiön hakemat ja kaupungille yleispantatut rakennettavan kohteen 73,5 mij. euron kiinteistökiinnitykset.

Takauksesta peritään 0,3 prosentin suuruinen vuotuinen takausprovisio.

Hallintosäännön 36 § mukaan konsernijohtaja hyväksyy ja allekirjoittaa kaupungin takaukseen liittyvät takaus-, panttaus- ja muut asiakirjat.

Tiedoksi

Saara Unnanlahti, Arto Vuojolainen, KKOy Tampereen Virastotalo / Petri Mölsä

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden KKOy Tampereen Virastotalon hallituksen puheenjohtaja Teppo Rantaselle, liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolaiselle sekä Tampereen Tilapalvelut Oy:n toimitusjohtaja Petri Mölsälle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Mikko Aaltonen ja Ilmari Nurminen poistuivat kokouksesta.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginvaltuusto, § 173, 20.11.2023

Kaupunginhallitus, § 425, 23.10.2023

§ 173

Tampereen kaupungin köyhyysohjelma 2022–2025

TRE:4654/05.01.00/2023

Kaupunginvaltuusto, 20.11.2023, § 173

Valmistelija / lisätiedot:
Savisaari Lauri

Valmistelijan yhteystiedot

Johtaja Lauri Savisaari, puh. 040 801 6081 ja suunnittelija Kirsi Nurmio,
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Asia merkittiin tiedoksi.

Lisäksi valtuusto hyväksyi yksimielisesti seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto toivoo, että köyhyystyöryhmä tarkastelee aktiivisesti sosiaalipolitiikan vaikutuksia tamperelaisten pienituloisuuteen ja sen kohdentumista eri väestöryhmiin, sekä päivittää tarvittaessa köyhyysohjelmaa jo ennen ohjelmakauden päättymistä.

Päätösehdotus oli

Tampereen kaupungin köyhyysohjelma 2022–2025 merkitään tiedoksi.

Kokouskäsitely

Mitja Tapio teki seuraavan toivomusponsiehdotuksen:

Valtuusto toivoo, että köyhyystyöryhmä tarkastelee aktiivisesti sosiaalipolitiikan vaikutuksia tamperelaisten pienituloisuuteen ja sen kohdentumista eri väestöryhmiin, sekä päivittää tarvittaessa köyhyysohjelmaa jo ennen ohjelmakauden päättymistä.

Kannatus: Pekka Salmi, Vilma Järvisalo, Ulla-Leena Alppi, Anne Liimola, Anne-Mari Jussila, Sirpa Pursiainen, Aila Dündar-Järvinen, Sari Tanus, Mahmoud Machaal, Jouni Ovaska, Jouni Sirén, Mirja Salmijärvi, Aarne Raevaara ja Anna-Kaisa Ikonen.

Päätettyään keskustelun puheenjohtaja tiedusteli valtuustolta, voidaanko

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Tapion tekemä toivomusponsiehdotus hyväksyä yksimielisesti. Koska toivomusponsiehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Tiedoksi

Köyhyystyöryhmän jäsenet, Matti Helimo, Lauri Savisaari, Kirsi Nurmio, Hanna Karojärvi, Mika Vuori

Liitteet

1 Kh 23.10.2023 Tampereen kaupungin köyhyysohjelma 2022-2025, päivitetty

---

Kaupunginhallitus, 23.10.2023, § 425

Valmistelijat / lisätiedot:
Savisaari Lauri

Päätös

Tampereen kaupungin köyhyysohjelma 2022–2025 hyväksyttiin.

Lisäksi kaupunginhallitus hyväksyi seuraavan ponnen:

Kaupunginhallitus edellyttää, että köyhyystyöryhmä vahvistaa yhteistyötä kaupungin, kaupungin asumisyhteisöjen, kaupunkiseudun sekä Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa erityisesti pienituloisten asumiseen liittyvien haasteiden vähentämiseksi.

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Tampereen kaupungin köyhyysohjelma 2022–2025 merkitään tiedoksi.
Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Tampereen kaupungin köyhyysohjelma 2022–2025 hyväksytään.

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Tampereen kaupungin köyhyysohjelma 2022–2025 merkitään tiedoksi.

Perustelut

Tampereen pormestariohjelmassa hyväksyttiin valtuustoryhmien kesken, että valtuustokaudella 2022–2025 uudistetaan kahdella edellisellä valtuustokaudella tehty köyhyysohjelma vastaamaan uuden kunnan roolia ja tehtäviä. Sosiaali- ja terveystieteiden järjestämistäsiirryttyä Pirkanmaan hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen keskittyy tamperelainen köyhyyden ehkäisemis- ja vähentämistyö kunnan järjestysvastuulla oleviin tehtäviin kunnan eri sektoreille sekä hyvinvointialueen ja kunnan yhdyspinnalle.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Köyhyysohjelmaa laatimaan asetettiin työryhmä, joka koostui poliittisista päätöksentekijöistä ja asiantuntijoista. Työryhmän tehtävänä oli laatia vuoden 2022 loppuun mennessä pormestariohjelman ja kaupunginstrategian mukainen suunnitelma, joka sisältää tamperelaisen köyhyyden nykytilan kuvaukset ja toimenpiteet köyhyyden ja eriarvoistumisen vähentämiseksi Tampereella.

Pienituloisten osuus kotitalouksista on Tampereella suurempi kuin koko maassa keskimäärin (2021: Tampere 16,8 % ja koko maa 13,2 %). Köyhien määrä on lähes kaksinkertaistunut viimeisten 20 vuoden aikana. Kaupunginosien väliset tuloerot ovat myös kasvaneet. Tampereella toimeentulotukea saavia on jonkin verran enemmän kuin koko maassa keskimäärin ja määrä on viime vuosina hieman kasvanut. Työttömyysaste on Tampereella korkeampi koko maan tasoon verrattuna. Viimevuosina kehityssuunta on kuitenkin ollut myönteinen.

Tampereen kaupunkistrategiassa Tekemisen kaupunki – Tampereen strategia 2030 yhtenä painopisteenä on yhdenvertaiset yksilöt. Tähän painopisteeseen liittyen köyhyystyöryhmä on ohjelmatyössään asettanut toimenpiteitä seuraavien osatavoitteiden edistämiseksi:

- Vähennetään eriarvoisuutta ja köyhyyttä. Tavoitteena se, että Tampereella hyvinvointi jakautuu tasaisesti eri väestöryhmien ja alueiden välillä.
- Panostetaan ennaltaehkäisyyn. Edistetään hyvinvointialueen kanssa tamperelaisten hyvinvointia.
- Tuetaan tamperelaisten työkykyä, työllisyyttä ja joustavia mahdollisuuksia osallistua työelämään.

Köyhyysohjelmaan on kerätty jo kokeiltuja ja käytössä olevia toimenpiteitä ja toimintamalleja, joilla torjutaan ja vähennetään köyhyyttä. Toimenpiteet ovat: Aktiivipassi, Kaikukortti, Ruokapankki, Nuorisopassi, asumisneuvonta, yhteisöneuvonta, puistoruokailu, maahanmuuttajalasten erityiset tukitoimet ja SIB-vaikuttavuusinvestointimalli. Toimenpiteet on kuvattu tarkemmin päätösehdotuksen liitteenä olevassa ohjelmassa. Myös köyhyystyöryhmän toiminta kuvataan yksityiskohtaisemmin liitteessä.

Tiedoksi

Köyhyystyöryhmän jäsenet, Matti Helimo, Lauri Savisaari, Kirsi Nurmio, Hanna Karojärvi, Mika Vuori

Kokouskäsittely

Asian käsittelyn kuluessa Jaakko Stenhäll teki seuraavan ponsiehdotuksen:

"Kaupunginhallitus edellyttää, että köyhyystyöryhmä vahvistaa yhteistyötä kaupungin, kaupungin asumisyhteisöjen, kaupunkiseudun sekä Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa erityisesti pienituloisten asumiseen liittyvien haasteiden vähentämiseksi." Jouni Markkanen ja Lauri Lyly kannattivat ehdotusta.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Puheenjohtaja tiedusteli Stenhällin ehdotuksen saamaa kannatusta ja totesi sen tulleen hyväksytyksi yksimielisesti.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginvaltuusto, § 174, 20.11.2023
Yhdyskuntalautakunta, § 273, 10.10.2023
Kaupunginhallitus, § 431, 23.10.2023

§ 174

Valtuustoaloite Hämeenkadun ja keskustan alueen elinvoiman palauttamiseksi - Arto Grönroos ym.

TRE:1595/10.00.01/2022

Kaupunginvaltuusto, 20.11.2023, § 174

Valmistelija / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Suunnittelupäällikkö Ari Vandell, puh. 040 564 4518, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Arto Grönroosin ym. valtuustoaloite ja yhdyskuntalautakunnan lausunto merkitään tiedoksi.

Lausunto ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa mainittuihin toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Arto Grönroos, Ari Vandell

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Yhdyskuntalautakunta, 10.10.2023, § 273

Valmistelijat / lisätiedot:
Vandell Ari

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Arto Grönroosin ym. valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Lausunto ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa mainittuihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Arto Grönroos ja aloitteen allekirjoittaneet kymmenen muuta valtuutettua ovat valtuustoaloitteessaan esittäneet Hämeenkadun ja sen lähikatujen elinvoiman palauttamista. Valtuustoaloitteessa ollaan huolestuneita Hämeenkadun ja keskustan alueen elinvoiman katoamisesta sekä ihmisten ja liikenteen suuresta vähentymisestä alueella. Valtuustoaloitteen mukaan yrittäjät kertovat, että Hämeenkadun ja lähikatujen elinvoiman parantamiseksi ei riitä vain yhden kesäkuukauden aktivoiminen, vaan väkeä ja asiakkaita pitää saada myös 11 kuukauden ajaksi.

Valtuustoaloitteen mukaan Hämeenkatu ja sen lähikadut ovat menettäneet asiakkaita ja ostovoimaa muualle. Näitä alueita ovat mm. Lielahden alue lännessä, Sammonkatu idässä ja Lempäälän Ideapark etelän suunnassa. Valtuustoaloitteen mukaan syynä on vaivaton saavutettavuus ja helppo ilmainen pysäköinti. Valtuustoaloitteen johtopäätöksenä on, että siellä missä ovat autot, siellä ovat myös ihmiset.

Valtuustoaloitteessa todetaan lisäksi, että katujen kaventaminen ja ajoreittien sulkeminen on lopetettava sekä keskustan maanpäällisten pysäköintipaikkojen säilyttäminen ja lisääminen on turvattava. Hämeenkadun aktivointi entiselle tasolle tarkoittaa myös penkkariajelujen ja muiden kulkueiden palauttamista Hämeenkadulle.

Hämeenkadun autoliikenteen määrät olivat ennen 30.6.2014 alkanutta kadun itäpäähän joukkoliikennekatukokeilua vuorokausitasolla 7 000–12 000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Vuonna 2022 autoliikenteen määrä oli Hämeensillalla n. 3 200 ajoneuvoa vuorokaudessa. Liikenne koostui joukkoliikenteestä, takseista ja huoltoliikenteestä. Henkilöautoliikennettä Hämeenkadulta on siis poistunut keskimäärin noin 7 500 ajoneuvoa vuorokaudessa. Jos oletetaan, että joka toisessa henkilöautossa olisi kuljettajan lisäksi matkustaja, niin vuorokauden aikana Hämeenkadulla olisi kymmenen vuotta sitten ollut noin 11 300 henkilöautomatkustajaa.

Tarkastelujaksolla 6/2022–6/2023 Hämeenkadulla oli vuorokaudessa n. 60 000 bussi- ja raitiovaunumatkustajaa, 25 000 jalankulkijaa, 2 500 polkupyöräilijää sekä 2 000 sähköpotkulautailijaa. Kaikkia yhteen laskien siis lähes 90 000 ihmistä liikkui vuorokaudessa Hämeenkadulla. Suhteutettuna henkilöautolla matkustavien vähenemään luku on suuri. Lisäksi on huomioitava, että Hämeenkadulla pysäköintipaikkojen määrä oli vähäinen ja henkilöautoliikenteestä merkittävä osa oli läpiajoliikennettä.

Kävelijöiden määrä laski Hämeenkadulla 2018–2020 raitiotien rakentamisen aiheuttamien mittavien rakennustöiden ja vuoden 2020 maaliskuussa alkaneen pandemian takia. Kävelijämäärät ovat kuitenkin olleet vuosina 2021–2023 voimakkaassa kasvussa lähestyen jo viime vuosikymmenen puolivälin lukuja. Myös joukkoliikenteen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

matkustajamäärät ovat kasvaneet viime vuosina voimakkaasti. Keskustan kävijämääriin on vaikuttanut myös kaupan murros ja nettikaupan voimakas muutos, toimistotyötä tekevien etätyön merkittävä yleistyminen, verkkokaupan tavarajakelujärjestelmien kehitys osaksi lähikauppojen palveluja sekä aikaisemmin keskustahakuisten julkisten, puolijulkisten ja yksityisten palvelujen erittäin nopea digitalisaatio. Ihmiset eivät tule keskustaan pelkän asioinnin takia samassa määrin kuin vielä 5–10 vuotta sitten. Sen sijaan enenevässä määrin Tampereen keskustaan tullaan viettämään vapaa-aikaa eri muodoissa.

Tampereen keskustan asiointitutkimus tehtiin vuonna 2021.

Asiointitutkimuksella haluttiin tarjota keskustan kehittäjille uudenlaista tutkimustietoa keskustassa käynneistä, asioinnista ja liikkumisesta. Tutkimusidean taustalla oli Helsingissä vuonna 2019 toteutettu vastaava selvitys. Asiointitutkimuksella haluttiin selvittää, miksi Tampereen keskustaan tullaan, millä keskustaan tullaan, paljonko rahaa keskustasoiinnilla käytetään ja kuinka usein keskustassa käydään. Lisäksi haluttiin selvittää kaupunkiseudun asukkaiden näkemyksiä keskustasta asiointi- ja liikkumisympäristönä sekä arvioita, miten keskustan kehittämistoimet vaikuttaisivat keskustakäyntien määrään tai kestoon. Erityiskysymyksinä pyrittiin selvittämään syitä olla asioimatta keskustassa sekä sitä, mikä saisi keskustassa harvoin käyviä käymään useammin. Tutkimus aloitti uudenlaisen liikkumista ja kulutusta yhdistävän tiedonkeruusarjan. Tarkoituksena on toistaa tutkimus 2–3 vuoden välein, ja seuraavan kerran tutkimus toteutetaan keväällä 2024. Ensimmäinen tutkimuskerta ajoitettiin aikaan juuri ennen raitiotieliikenteen käynnistymistä ja kannen areenan valmistumista. Koronapandemian aikana toteutettu tutkimus tarjosi mahdollisuuden selvittää koronapandemian vaikutuksia ihmisten liikkumiseen, asiointiin, etätyöhön ja -opiskeluun sekä verkkokauppaan ja -asiointiin. Tutkimus perustui verkkokyselyyn toteutettuun asukaskyselyyn, vastausten tilastotieteelliseen analysointiin sekä tulosten arviointiin tutkimusta varten koottujen tai hankittujen tausta-aineistojen valossa. Vastaajina oli edustava otos Tampereen kaupunkiseudun asukkaita. Tausta-aineistoina käytettiin eri kulkutapojen liikennemääriä ja matkapuhelindataan perustuvia kävijämääriä keskustassa, keskustan seurantajärjestelmää sekä yritysten liikevaihtotietoja ja keskustan elinvoimalaskentaa.

Valtaosa kävi Tampereen keskustassa ainakin muutaman kerran edellisen vuoden aikana, keskustassa asuvat viikoittain. Keskustassa käynnin syynä oli useimmin ostokset sekä ravintola- ja hyvinvointipalvelut. Kävelijät ja joukkoliikennematkustajat, keskustassa asuvat, eläkeikäiset ja nuoret kävivät keskustassa useammin kuin muut. Naiset kävivät useammin ostoksilla, miehet tapahtumissa. Keskustassa käynnit ja keskustan liikennemäärät vähenivät koronan vuoksi. Voimakkaimmin korona vähensi tapahtumia.

Suurimmat vuosikulutusmäärät kertyivät jalankulkijoille, joilla kertakulutus oli pienempi, mutta asiointikäyntejä usein. Autoilijoilla taas oli päinvastoin: kertakulutus oli suurempi, mutta vuosikulutus vähäisin,

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

koska käyntikertoja keskustassa oli vähiten. Tampereen keskusta suuntautuvasta kokonaiskulutuksesta 36 % kulki kävelen, 29 % autolla, 27 % joukkoliikenteellä ja 9 % polkupyörällä. Asiointimatkoja kävelevien osuus vastaajista oli vain viidennes, mutta he toivat yli kolmanneksen keskustan kokonaiskulutuksesta. Keskustan kokonaiskulutuksesta kävelijöiden osuus on suurimmillaan päivittäistavaraostoksissa, pyöräilijöiden tapahtumissa, joukkoliikenteen kahvila- ja ravintolapalveluissa sekä autoilijoiden erikoistavara- ja harrastus- ja hyvinvointipalveluissa.

Myönteisimmät arviot Tampereen keskustalle annettiin joukkoliikenneyhteyksistä ja mahdollisuudesta hoitaa monta asiaa samalla matkalla. Myös kauppojen ja muiden palveluiden aukioloaikoja, lyhyitä välimatkoja sekä kauppojen ja palveluiden määrää ja monipuolisuutta pidettiin hyvinä. Kielteisimmät arvosanat saivat pysäköinnin hinta, auton pysäköintimahdollisuudet sekä autoliikenneyhteydet. Asiointialueen valintaan vaikuttivat eniten mahdollisuus hoitaa monta asiaa samalla matkalla, hintataso sekä kauppojen ja muiden palveluiden määrä ja monipuolisuus. Lisäksi arvostettiin hyviä kävelyolosuhteita, lyhyitä välimatkoja ja mahdollisuutta nopeaan asiointiin. Näistä Tampereen keskusta sai hyvät arvosanat hintatasoa lukuun ottamatta. Harvoin Tampereen keskustassa asioimista perusteltiin eniten sillä, että muut asiointipaikat ovat lähempänä kotia.

Keskustakäyntien määrää tai kestoja lisäisi vastaajien mielestä eniten yleisen siisteyden ja viihtyisyyden parantaminen, nopean asioinnin kadunvarsipysäköinnin lisääminen sekä tilan lisääminen kävelylle ja oleskelulle. Viihtyisyyttä ja tilaa oleskelulle korostivat naiset, muut kuin autoilijat ja 25–34-vuotiaat. Autoilijat ja kehyskuntalaiset taas painottivat pysäköintipaikkoja.

Asiointitutkimuksen tulokset auttavat Tampereen kaupunkia ja muita keskustan toimijoita kehittämään keskustan asiointiympäristöä entistäkin paremmaksi, elävämmäksi ja elinvoimaisemmaksi. Huhtikuussa 2021 toteutettu tutkimus kuvaa asiointia ja liikkumista koronapandemian aikana, ennen raitiotietä ja Kannen areenaa. Tampereen keskustaa pidetään jo nykyisin hyvänä asiointipaikkana. Jopa koronapandemian aikana kaupunkiseudun asukkaat kävivät Tampereen keskustassa erittäin paljon, keskustassa asuvat viikoittain ja kehyskunnistakin kuukausittain. Ihmiset tulevat mielellään Tampereen keskusta, koska voivat hoitaa monta asiaa samalla reissulla. Tampereen keskustan valikoitumiseen asiointiympäristöksi vaikuttavat myös kauppojen ja palveluiden runsaus ja monipuolisuus sekä aukioloajat. Erikoiskaupan hyvä tarjonta vetää asiakkaita Tampereen keskusta kauempaakin. Kauppahalli, torit ja markkinat houkuttelevat asiakkaita omaleimaisella tunnelmalla. Tätä asiointiympäristön monipuolisuutta ja moniarvoisuutta kannattaa edelleen edistää Tampereen keskustan menestystekijänä.

Keskusta saavutaan asioimaan kaikilla kulkutavoilla, riippuen siitä mistä ja kuinka kaukaa tullaan. Suurin osa keskustassa asuvista liikkuu

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

kävellen ja yli puolet kauempaa eri kulkuvälineillä saapuvistakin kävelee perille päästyään paikasta toiseen. Tulos suhteellisen tasaisesti kaikilla kulkumuodoilla keskustaan virtaavasta kulutuksesta tukee keskustan kehittämiselle aiemmin asetettuja strategisia tavoitteita. Näiden mukaan keskustan tulee olla kaikilla kulkumuodoilla hyvin saavutettava, ensisijaisesti kävelijän ehdoilla kehitettävä ja kooltaan kompakti kaupungin ydin. Keskustassa harvoin tai ei koskaan käyvät asioivat Tampereen keskustan sijaan lähempänä kotiaan. Useimmat heistä liikkuvat enimmäkseen autolla, joten vähäisen keskusta-asioinnin perusteluissa korostuivat luonnollisesti autoilun ja pysäköinnin näkökulmat. Myös keskustassa käyneet antoivat heikoimmat arviot autoliikenteen yhteyksille ja pysäköinnille. Raitiotietyömaiden valmistuttua on hyvä kertoa uudistuneen keskustan ajoreiteistä ja pysäköintipaikoista sekä lisätä toimia pysäköintipaikan löytämisen helpottamiseksi.

Keskustan elinvoima ja elävyys perustuvat ihmisiin. Mitä enemmän ihmisiä keskustassa liikkuu ja mitä pitempään he keskustassa viipyvät, sitä enemmän siellä on ostovoimaa. Elinvoimaa kaupungin ytimeen tuovat sekä keskustan asukkaat että siellä vierailevat. Keskustassa asuvat ovat tärkeä asiakasryhmä erityisesti päivittäistavarakaupalle sekä kahviloille ja ravintoloille. Keskustan elinvoiman ja palvelutarjonnan kehittämiseksi asukaspohjaa kannattaa edelleen vahvistaa täydennysrakentamalla sekä luomalla paikkoja uudelle asuntorakentamiselle keskustan läheisyydessä tai hyvien kulkuyhteyksien päässä. Keskustan asukkaiden lisäksi monet tulevat kauempaakin keskustaan varta vasten vain oleskelemaan ja viettämään vapaa-aikaa. Tutkimuksen mukaan keskustassa kävijät arvostavat viihtyisää ja turvallista kävely-ympäristöä, keskustan lyhyitä välimatkoja ja tunnelmaa. He toivovat keskustaan lisää oleskelupaikkoja sekä parannuksia viihtyvyyteen ja siisteyteen. Keskustaa asiointiympäristönä kannattaa kehittää tältä pohjalta, inhimillinen näkökulma huomioon ottaen ja ihminen keskiössä.

Tampereen keskusta 2040 –kehittämishjelman päivitys hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 29.5.2023. Keskustan kehittämisen tilannetta on käsitelty laajasti. Päätöksen liitteenä ovat vuonna 2023 valmistuneet keskustan elävyyksindeksiselvitys sekä elinvoimalaskennan tulokset. Keskustan elinvoiman seuranta on jatkuvaa ja sen muutoksiin pyritään myös reagoimaan.

Keskustan elävyyksindeksiselvitys, jossa vertailtiin vuosia 2019 ja 2022, valmistui keväällä 2023. Keskustan elävyyksindeksi kertoo luotettavien matkapuhelindataan perustuvien analyysien pohjalta mm. kuinka paljon ihmisiä liikkuu kaupallisessa keskustassa, kuinka kauan he viettävät siellä aikaa, mistä he tulevat keskustaan, mihin kellonaikaan ihmisiä on eniten liikkeellä ja miten eri viikonpäivät eroavat ihmisten käyttäytymisessä. Keskustan käyntimäärä oli vuonna 2022 noin 47,1 miljoonaa, joka oli vielä 8,7 miljoonaa pienempi kuin vuonna 2019. Asioinneissa vuoden 2022 määrä oli noin 27,1 miljoonaa, joka oli 5,0 miljoonaa pienempi kuin

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

vuonna 2019. Kokonaisviipymien tuntimäärä vuodesta 2019 vuoteen 2022 on laskenut 5 % ja asiointiviipymätunnit ovat laskeneet vastaavasti 23 %. Keskustan viipymät painottuvat niin arkisin kuin lauantaisinkin lyhyisiin viipymiin, ja lauantai on menettänyt asemaansa asiointipäivänä. Tampereen keskustan käynti- ja asiointimäärien muutokset heijastelevat yleistä käyttäytymisen muutosta, jossa keskustaan tullaan harvemmin ja siellä vietetään vähemmän aikaa kuin aikaisemmin.

Tampereen keskustan kaupallista elinvoimaa on seurattu vuodesta 2015 alkaen, vuodesta 2017 alkaen keväisin ja syksyisin eli kahdesti vuodessa. Tampereen keskustan kaupallinen elinvoimaluku kuvastaa ydinkeskustan kivijalkaliikkeiden, tavaratalojen ja kauppakeskusten tilaa ja elinvoimaisuutta koko ostos- ja asiointikeskustaa kuvaavana kokonaisuutena. Valtakunnallisissa vertailuissa Tampereen keskusta on sijoittunut hyvin koko mittaushistorian ajan. Ratinan kauppakeskuksen valmistuttua vuonna 2018 elinvoimaluku oli hetkellisesti ylikorkealla, mutta palautui nopeasti normaalina pidettävälle tasolle. Koronapandemian ja ratikkatyömaiden aikana elinvoimaluvussa oli lievää hiipumaa, mutta huomattavasti vähemmän kuin maamme kaupunkikeskustoissa keskimäärin. Tampereen keskustan liike-elämä kokonaisuutena selvisi vaikeista vuosista hyvin, erityisesti kun otetaan huomioon keväällä 2023 selvitetty matkapuhelindatapohjainen tieto siitä, että keskustakäyntien ja asiointien määrät eivät ole vielä läheskään palautuneet pandemiaa edeltävälle tasolle. Elinvoimaluvun nousua yli tavoitellun arvon 4 voi pitää realistisena, mikäli keskustan asukasluku, työpaikkamäärät sekä matkailu- ja tapahtumatuotanto kasvavat oletetusti ja keskustan saavutettavuus paranee.

Keskustan pysäköintipaikkamäärät ovat viimeisen kymmenen vuoden aikana lisääntyneet Tammerkosken itäpuolella mm. Ratinan kauppakeskuksen valmistumisen myötä, mutta länsipuolella muutos on ollut vähäistä. Katutilaan pysäköintipaikkoja ei ole mahdollista lisätä, sillä keskustassa on rajallinen määrä katutilaa ja se pitää pystyä jakamaan erilaisten käyttäjäryhmien välillä. Keskustassa tulee olemaan jatkossakin lyhytaikaista kadunvarsipysäköintiä, mutta on todennäköistä, että kadunvarsipysäköintiä siirretään pysäköintilaitoksiin maanalaisen parkiston toteutuessa. Keskustan tulevaisuuden liikennejärjestelyjä suunnitellaan parhaillaan käynnissä olevassa keskustan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa. Katutilojen tilanjaon suunnittelu tulevaisuuden liikennetarpeita varten on yksi liikennejärjestelmäsuunnitelman keskeisiä tehtäviä.

Hämeenkadun aktivointi penkkariajelujen ja kulkueiden avulla on raitiotien toiminnan kannalta haastavaa. Erilaiset tapahtumat Hämeenkadulla aiheuttavat merkittäviä viiveitä ja tilapäisjärjestelyjä joukkoliikenteelle. Raitiotieliikenteestä aiheutuu myös haasteita tapahtumien turvallisuudelle. Kaikki ennakoitavissa olevat tilaisuudet tulisi jatkossa järjestää muilla reiteillä, kuten Hämeenpuistossa tai esim. Kauppakadulla.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Tampereen keskustan vetovoima ja elinvoima on maamme muita kaupunkeja parempi. Toukokuussa 2023 Elävät Kaupunkikeskustat ry:n tekemässä valtakunnallisessa vertailussa Tampere oli ylivoimainen ykkönen. Silti keskustan elinvoiman parantaminen on jatkossakin erittäin tärkeää. On myös tärkeä tunnistaa kenelle tulevaisuuden keskustaa kehitetään.

Keskustan kehittämisohjelmaan on listattu lukuisia kehittämistoimenpiteitä, joita edistetään Viiden tähden keskusta - kehitysohjelman ja Kaupunkiympäristön palvelualueen yhteistyössä. Strategisesti merkittävimpiä keskustan elävyyden, elinvoiman ja kaupallisen elinvoimaisuuden ylläpitäjiä ja vahvistajia ovat keskustan saavutettavuuden parantaminen kaikilla kulkumuodoilla, suunnitellun maanalaisen pysäköintijärjestelmän rakentaminen, asukasohjan vahvistaminen, keskustaan sopivien työpaikkojen määrän kasvattaminen sekä tapahtumien, matkailun ja vapaa-ajan palvelujen kehittäminen. Näissä asioissa Tampereen kaupunki toimii aktiivisesti ja kaupunginhallituksen hyväksymän Tampereen keskusta 2040 - kehittämisohjelman mukaisesti.

Tampereen keskusta 2040 -kehittämisohjelman mukaisesti kaupunki vahvistaa määrätietoisesti keskustan asukasohjaa ja sitä kautta asiakasohjaa ja ostovoimaa Hämeenkadulla ja muualla ydinkeskustassa. Keskustan asukasohjan kasvutavoite aikavälillä 2023-2040 on +11 807 uutta asukasta eli keskimäärin 656/vuosi. Asukas- ja asiakasohjaa vahvistetaan luomalla kokonaan uusia asumisen alueita keskustan osaksi (esimerkit Ranta-Tampella ja Viinikanlahti) sekä edistämällä täydennysrakentamista suunnittelu-, kehittämis- ja asemakaavamuutoshankkein (esimerkit Tammela, Amuri, Koukkuniemi-Rauhaniemi, Läntinen keskusta sekä täydennysrakennettavat yksittäiset kaupungin omistamat ja myös yksityiset korttelit ja tontit) sekä maapolitiikan kannustimien keinoin. Tampereen kaupunki edistää keskustan kaupallisen elinvoimaisuuden kehittämistä myös ns. kolmikantasopimuksen pohjalta, yhteistyössä kiinteistönomistajien, yritysten ja Tampere Tunnetuksi ry:n kanssa.

Lausunto on laadittu liikennesuunnittelu-palveluryhmän ja strateginen hankekehitys -palveluryhmän yhteistyönä.

Tiedoksi

kh

Kaupunginhallitus, 23.10.2023, § 431

Valmistelijat / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Arto Grönroosin ym. valtuustoaloite ja yhdyskuntalautakunnan lausunto merkitään tiedoksi.

Lausunto ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa mainittuihin toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Arto Grönroos, Ari Vandell

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginvaltuusto, § 175, 20.11.2023

Yhdyskuntalautakunta, § 271, 10.10.2023

Kaupunginhallitus, § 433, 23.10.2023

§ 175

Valtuustoaloite ulkovalaistuksen lisäämiseksi Tampereen kaupungin ulkoliikuntapaikoilla liikuntaolosuhteiden ja turvallisuuden parantamiseksi – Marika Puolimatka ym.

TRE:1161/12.00.01/2023

Kaupunginvaltuusto, 20.11.2023, § 175

Valmistelija / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Rakennuttajainsinööri Jussi Kulomäki, puh. 040 806 2156, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Marika Puolimatkan ym. valtuustoaloite, yhdyskuntalautakunnan lausunto ja suunnitellut toimenpiteet merkitään tiedoksi.

Tiedoksi

Marika Puolimatka, Jussi Kulomäki

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Yhdyskuntalautakunta, 10.10.2023, § 271

Valmistelijat / lisätiedot:
Tietäväinen Milko

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Marika Puolimatkan ym. valtuustoaloite, siihen annettu lausunto ja suunnitellut toimenpiteet merkitään tiedoksi.

Perustelut

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Marika Puolimatka ja 26 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki kartoittaa ulkoliikuntapaikat, joiden valaistusta tulisi lisätä, ja tekee suunnitelman valaistuksen parantamiseksi.

Kuten aloitteessa hyvin kuvataan, on laadukkaalla valaistuksella tärkeä rooli ulkoliikunnan mahdollistajana pimeään aikaan niin turvallisuuden kuin liikuntapaikkojen houkuttelevuudenkin kannalta. Ulkoliikuntapaikkojen valaistus Tampereella jakaantuu kolmen palvelualueen vastuulle seuraavasti: Kaupunkiympäristön palvelualue (kapa) vastaa yleisten alueiden, kuten puistokenttien, puistoissa tai yleisillä alueilla olevien lähiliikuntapaikkojen mm. ulkokuntosalien valaistuksesta sekä urheilukenttien ja hiihtolatujen valaistuksista yhdessä liikuntapalvelujen (liikunnan ja nuorison palveluryhmä) kanssa. Järjestelyllä hyödynnetään kaupunkiympäristön palvelualueen organisaation asiantuntemusta yli palvelualue rajojen. Yhteistyö on näkynyt viimeaikaisten hankkeiden osalta mm. Sorsapuiston tekojääradan, Kaupin urheilupuiston eri lajien liikuntapaikkojen investoinneissa sekä kenttien, kuten Tesoman, Leinolan, Koivistonkylän, Messukylän ja Multisillan, saneerauksissa. Myös liikuntaa mahdollistavien ulkoilureittien, kuten hiihtolatujen saneerauksia on toteutettu viime vuosina kokonaisvaltaisesti, jolloin väylän rakenteelliset parannustyöt sekä valaistussaneeraus on yhdistetty tehokkaasti.

Liikuntapaikkoja on myös koulujen pihilla, joista vastaa pääosin Tilapalvelut Oy.

Vastuu miehittämättömien liikuntapaikkojen valaistuksista siirtyi 2020 kaupunkiympäristön palvelualueelle. Tämä koettiin tarpeelliseksi, sillä kaupungin muutakin valaistusjärjestelmää johdetaan kaupunkiympäristön palvelualueelta. Kaupunkiympäristön palvelualue osallistuu asiantuntijana valaistusten suunnitteluun sekä rakennuttamiseen myös miehitettyjen liikuntapaikkojen osalta, jotka muutoin ovat liikunnan ja nuorison palveluryhmän vastuulla, kuten Kaupin urheilupuisto tai esimerkiksi tekojääradat. Kartoitus- ja saneeraustyötä tehdään vuosittain yhdessä ja palvelua pyritään kehittämään edelleen liikunnan ja nuorison palveluryhmän kanssa tunnistamalla kehittyviä kohteita. Järjestelyllä pyritään myös osaltaan tehostamaan vuosisuunnitelmien mukaisten määrärahojen käyttöä pyrkimällä kokonaisvaltaisiin korjaamistoimiin kohteissa. Tätä työtä tulee määrätietoisesti jatkaa ja kehittää edelleen.

Kuten aloitteessa mainitaan, osa liikuntapaikoista kaipaisi valaistuksen tarpeen uudelleen arviointia sekä mahdollisesti päivittämistä. Korjaavat toimenpiteet olisi pyrittävä keskittämään siten, että liikuntapaikan muutkin saneeraustarpeet suoritetaan samalla kertaa, jolloin määrärahojen puitteissa tehdyt investoinnit tehostuvat.

Yleisurheilukenttien valaisemisessa tulisi huomioida valaistuksen tarpeen lyhyt ajanjakso syksyllä suhteessa investoinnin laajuuteen. Vehmaisten kenttä poikkeaa tästä, sillä sitä käytetään ulkojääratana talviaikaan. Tällä hetkellä valaistusta on vain etusuoralla, integroituna Kauppilaisenkadun

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

valaistukseen. Valaisimet palvelevat etusuoran yleisurheilua sekä jääkäyttöä talviaikaan. Valaistuksen lisäämisen mahdollisuudet voidaan arvioida uudelleen, kaupungin häiriövalotavoitteet ja ympäristö huomioiden.

Liiketunnistimien käyttöä ja muuta valaistuksen älykästä ohjausta on toteutettu Tampereella erilaisin kokeiluina heti, kun tekniikka on sen mahdollistanut. Ongelmana kentillä tai lähiliikuntapaikoilla toistaiseksi on tekninen suorituskyky, joka ei voi kuormittaa ylläpitoa saavutettavaa hyötyä voimakkaammin. Eli saavutettavien hyötyjen tulisi olla laajemmat, kun laitteiden aiheuttamat haitat, kuten valojen perusohjauksen häiriintyminen, tarpeettomat ylläpitokustannukset tai häiriövalon muodostuminen toimimattoman teknisen ratkaisun seurauksena. Liiketunnistimien käyttöä tai muuta älykästä ohjausta, joka perustuu valon tarpeeseen kohteessa, tullaan soveltamaan enenevässä määrin Tampereella edellä mainitut asiat huomioiden, ja toimintavarmaa järjestelmää kartoitetaan osana valaistuspalvelun kehitystyötä.

Tampereen kaupungin kaupunkiympäristön palvelualue kartoittaa kaikkien ulkoliikuntapaikkojen valaistustilanteen yhteistyössä liikuntapalvelujen kanssa ja laatii teknisen selvityksen vuoden 2023 loppuun mennessä. Selvityksestä tulee ilmetä kaikkien liikuntapaikkojen sijainti, omistaja/vastuutaho sekä tilannekuva valaistuksen näkökulmasta. Tästä johdetaan tarveselvitys liikuntapaikkojen valaistuksen tilasta ja tulevista toimista sekä kehitystarpeista.

Tiedoksi

kh

Kaupunginhallitus, 23.10.2023, § 433

Valmistelijat / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Marika Puolimatkan ym. valtuustoaloite, yhdyskuntalautakunnan lausunto ja suunnitellut toimenpiteet merkitään tiedoksi.

Tiedoksi

Marika Puolimatka, Jussi Kulomäki

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginvaltuusto, § 176, 20.11.2023
Yhdyskuntalautakunta, § 272, 10.10.2023
Kaupunginhallitus, § 432, 23.10.2023

§ 176

Valtuustoaloite rakennuspaikan pinta-alan vaatimuksen pienentämiseksi Tampereella – Keskustan valtuustoryhmä

TRE:1164/10.00.01/2023

Kaupunginvaltuusto, 20.11.2023, § 176

Valmistelija / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Rakennusvalvontapäällikkö Juha Henttonen, puh. 040 549 7055, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Keskustan valtuustoryhmän aloite ja yhdyskuntalautakunnan lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa mainittuihin toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Keskustan valtuustoryhmä, Juha Henttonen

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Yhdyskuntalautakunta, 10.10.2023, § 272

Valmistelijat / lisätiedot:
Henttonen Juha

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Keskustan valtuustoryhmän aloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa mainittuihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Keskustan valtuustoryhmä esittää muutoksia Tampereen kaupungin rakennusjärjestyksen 2. luvun 5 ja 6 pykäliin sujuvamman ja edullisemman rakentamisen mahdollistamiseksi. Aloitteessa todetaan, että Tampereen kaupungin rakennusjärjestyksen 2. luvun 5 §, rakennuspaikalle asetettavat vaatimukset, ensimmäinen lause tulee muuttaa seuraavaan muotoon: "Rakennuspaikan tulee olla sijainniltaan, muodoltaan, maastosuhteiltaan ja maaperältään tarkoitukseen sovelias sekä pinta-alaltaan rakentamiseen riittävä, kuitenkin vähintään 3000 neliometriä". Lisäksi rakennusjärjestyksen 2. luvun 6 § tulee muuttaa seuraavasti: "Rakennuspaikalle rakennettavien rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 17 prosenttia rakennuspaikan pinta-alasta, kuitenkin enintään 500 neliometriä". Pienemmällä 3000 neliometrin tontilla voidaan järjestää vesikaivo, lämpökaivo ja jätevesien käsittely määräysten mukaisesti. Lisäksi pienempi tonttikoko mahdollistaa edullisemmat 2-3 talon yhteiset järjestelmät, erityisesti vesikaivon osalta.

Rakennusjärjestyksen uudistaminen on ajankohtaista uuden rakentamislain astuessa voimaan 1.1.2025. Rakennusjärjestyksen päivitystyö on suunniteltu toteutettavaksi siten, että uuden lain mukainen rakennusjärjestys tulisi voimaan mainittuna ajankohtana. Aloitteessa esitetyt asiat tullaan ratkaisemaan vuorovaikutteisesti päivitystyön aikana voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Esitettyä tullaan pohtimaan ja vaikutuksia arvioimaan valmistelutyössä.

Rakennusjärjestyksen laatimisprosessi sisältää tavoitteiden asettamisen, tarkoituksenmukaisen ohjaustavan tunnistamisen, valmistelun, hyväksymisen ja aineiston perehdyttämisen.

Rakennusjärjestyksen hyväksymismenettelylle on asetettu maankäyttö- ja rakennuslain 15 §:ssä soveltuvin osin samat vaatimukset kuin kaavojen hyväksymiselle. Vastuu valmistelusta on hallintosäännössä määrätyllä toimielimellä. Rakennusjärjestyksen hyväksyy kunnanvaltuusto.

Vuorovaikutteisuus sekä vaikutusten arviointi rakennusjärjestyksen valmistelussa on perusteiltaan kaavoituksen menettelyjä vastaava. MRL:n tavoitteena on kansalaisten ja eri yhteisöjen osallistumisen tehostaminen ja vuorovaikutuksen lisääminen. Rakennusjärjestyksen uudistamiseen ryhdyttäessä laaditaan kaavoituksen tapaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma, jossa suunnitellaan tiedottaminen, osallistuminen ja rakennusjärjestyksen määräysten vaikutusten arviointi. Oman harkintansa ansaitsee myös varsinainen rakennusjärjestyksen vaikutus rakentamisen ohjauksen tavoitteisiin. Rakennusjärjestyksen valmistelun tavoiteasettelu ja määräyskokoelman vaikuttavuus on hyvä määritellä toivotunlaisen määrätason saavuttamiseksi.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Laaja ja monipuolinen osaaminen valmistelussa turvataan tekemällä hyvää yhteistyötä kunnan eri viranomaistahojen välillä. Naapurikuntien lisäksi yhteistyötä on syytä tehdä myös ELY -keskuksen sekä muiden tarpeellisten sektoriviranomaisten kanssa.

Tiedoksi

kh

Kaupunginhallitus, 23.10.2023, § 432

Valmistelijat / lisätiedot:

Nurminen Mikko

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Keskustan valtuustoryhmän aloite ja yhdyskuntalautakunnan lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa mainittuihin toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Keskustan valtuustoryhmä, Juha Henttonen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginvaltuusto, § 177, 20.11.2023

Elinvoima- ja osaamislautakunta, § 154, 04.10.2023

Kaupunginhallitus, § 430, 23.10.2023

§ 177

Valtuustoaloite nuorten, osatyökykyisten ja pitkäaikaistyöttömien työmarkkina-aseman parantamiseksi – Pekka Salmi ym.

TRE:2803/14.00.01/2023

Kaupunginvaltuusto, 20.11.2023, § 177

Valmistelija / lisätiedot:
Rantanen Teppo

Valmistelijan yhteystiedot

Työllisyysjohtaja Regina Saari, puh. 050 346 9603 ja henkilöstön kehittämispäällikkö Marju Leinonen, puh. 040 806 2937, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintoiminnan johtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Pekka Salmen ym. valtuustoaloite ja siihen annettu elinvoima- ja osaamislautakunnan lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Pekka Salmi, Ulla Kampman, Saana Kuusipalo, Regina Saari

Liitteet

1 Valtuustoaloite – Pekka Salmi ym.

Elinvoima- ja osaamislautakunta, 04.10.2023, § 154

Valmistelijat / lisätiedot:
Saari Regina

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Rantanen Teppo, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Pekka Salmen ym. valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Valtuutettu Pekka Salmen yhdessä muiden valtuutettujen kanssa 15.5.2023 jättämässä valtuustoaloitteessa esitetään, että Tampereen kaupunki antaisi paremmin tietoa osatyökykyisyydestä sekä tarjoaisi yrityksille tukea työn räätälöimisessä, etenkin työsuhteen alkuvaiheessa. Lisäksi valtuustoaloitteessa esitetään, että Tampereella tulee kokeilla IPS-toimintamallia osana työllisyysneuvontaa ja että Tampereen pitää selvittää aktiivisemmin, mikä kannustaa palkkaamaan heikossa työmarkkina-asetuksessa olevia henkilöitä. Edelleen valtuustoaloitteessa esitetään, että Tampereen on käytettävä julkisissa hankinnoissaan velvoittavaa työllistämisehtoa ja että Tampereen pitää työnantajana selvittää mahdollisuutta ottaa käyttöön kiintiöt heikossa työmarkkina-asetuksessa oleville henkilöille palvelualueillaan. Myös heikossa työmarkkina-asetuksessa oleville nuorille pitää olla erilliset kiintiöt. Lisäksi esitetään, että työllisyyttä edistävien palveluiden hankinnoissa on varmistettava, että myös pienet välityömarkkinatoimijat pystyvät osallistumaan kilpailutuksiin palveluntuottajina.

Nuorten, osatyökykyisten sekä muiden heikommassa työmarkkina-asetuksessa olevien, kuten pitkäaikaistyöttömien ja maahanmuuttajien, työllistymisen mahdollistaminen on työvoiman saatavuuden, työllistymisen edistämisen sekä myös kaupungin talouden näkökulmasta tärkeää, kuten valtuustoaloitteessa todetaan.

Kaupungin työllisyys- ja kasvupalvelut tarjoavat työvoiman tarjonnan ja kysynnän kohtaamisen edistämiseksi laajasti yksilöllisesti räätälöityjä palveluja niin työnhakija- kuin työnantaja-asiakkaille. Valtiolta työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa saatu toimivalta heikommassa työmarkkina-asetuksessa olevien työnhakijoiden palveluun on mahdollistanut vuosina 2017–2018 sekä vuodesta 2021 alkaen palvelujen tarjoamisen ja kehittämisen kaupungin toimin. Vuonna 2025 tapahtuva TE-palvelujen järjestämisvastuun siirto kunnille sekä kotoutumisen kokonaisuudistus luovat pohjaa heikommassa työmarkkina-asetuksessa olevien työnhakijoiden palvelujen toimeenpanon ja kehittämisen jatkuvuudelle sekä siten myös entistä vahvemmalle yhteistyölle työnantajien kanssa.

Osatyökykyisten työllistämisen edistäminen

Tampereen kaupunki pitää osatyökykyisten työllistämistä tärkeänä. Osatyökykyisten ja muiden heikommassa työmarkkina-asetuksessa olevien osalta kaupunki on myös viestinyt Suomen hallitusohjelman valmistelijoille, että työelämän vastaanottokyvykkyyttä vahvistettaisiin niin, että heikommassa työmarkkina-asetuksessa olevien, muun muassa osatyökykyisten työllistyminen paranee ja asian edistämiseksi laadittaisiin kansallinen kehittämissuunnitelma, sillä paikallisten ja alueellisten

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

toimien tueksi asiassa tarvitaan myös kansallisia toimia. Hallitusohjelman mukaan tarvittavat toimet selvitetään ja laaditaan kehittämisohjelma, jossa kohderyhmän työllistymistä edellä mainituin keinoin parannetaan. Hallitusohjelman mukaan myös IPS-mallia laajennetaan osatyökykyisten työllistämiseksi.

Tampereella tietoa osatyökykyisten ja muiden heikommassa työmarkkina- asemassa olevien työllistämisen mahdollisuuksista välitetään työnantajille monin eri tavoin. Kaupunki on ollut mm. mukana Sanna Marinin hallituksen työkykyohjelmassa, jonka alahankkeiden kautta on tavoitettu työnantajia ja informoitu osatyökykyisten työllistämisen keinoista. Työllisyys- ja kasvupalvelujen yritys-, kohtaanto- ja rekrytointikoordinaattorit käyvät yritysten kanssa vuoropuhelua osatyökykyisille sopivista työtehtävistä erilaisten rekrytointitoimeksiantojen ja rekrytointitapahtumien yhteydessä. Asiaa markkinoidaan myös yrityksille säännöllisesti lähetettävissä uutiskirjeissä ja työllisyys- ja kasvupalvelujen eri hankkeiden kautta. Lisäksi kaupunki on muun muassa tehnyt yhdessä elinkeinoyhtiö Business Tampereen kanssa viimeisen kolmen vuoden aikana mittavan sarjan yritystapaamisia, joissa yrityksille on kerrottu työllistämisen keinoista ja tarjolla olevista tuista.

Yrityksille työn muotoilu ja osatyökykyisen henkilön työllistäminen voi olla uusi asia ja usein tarvitaan konkreettisia rekrytointitilanteita, jossa yritys saa omakohtaisen kokemuksen osatyökykyisen työllistämisestä. Onnistuneet rekrytointitilanteet laskevat parhaiten rekrytointikynnystä. Yritysten kiinnostusta työllistämiseen voi lisätä myös 1.7.2023 voimaan tullut palkkatuki uudistus, jossa osatyökykyisen työttömän palkkaamisen palkkatukiprosenttia muutettiin 70 prosenttiin palkkakustannuksista, ja myös tätä työllisyys- ja kasvupalvelut on tiedottanut yrityksille.

Osatyökykyisten työllistymisen kannalta yhteistyön toimivuus ja yhteiset toimintamallit hyvinvointialueen kanssa ovat keskeisiä. Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa on juuri käynnistynyt yhteistyöpilotti, jossa sosiaali- ja terveystieteiden työntekijä tullaan muotoilemaan tavoitteena löytää alan ammattikoulutetun työntekijän työnkuvasta ne tehtävät, jotka edellyttävät pätevyyttä ja koulutusta ja ne, jotka voisivat toimia muun muassa osatyökykyisille soveltuvina avustavina tehtävinä. Malli on myöhemmin skaalattavissa muillekin työvoimapula-aloille.

Osatyökykyisten palkkaamisen helpottamiseksi ja tarvittavan tietoisuuden lisäämiseksi työllisyys- ja kasvupalveluissa on kehitetty 6T-malli (tunnista, tarkenna, tarinoi, tuotteista, tarjoa, työllistä), jonka avulla työnantajan rekrytointitarvetta voidaan määritellä systemaattisemmin ja yksityiskohtaisemmin. Tavoitteena on löytää rekrytointiin lähtevän yrityksen kanssa huolella tunnistetut osaajatarpeet ja välttää liian korkeat vaatimukset. Mallin avulla uuden työtehtävän sisältöä voidaan muotoilla yrityksen sisällä siten, että haetaan taso, joka riittää työnhakijan pääsemiseksi tehtävään ja työtä osittamalla syntyy aikaisempaa paremmin tehtäviä myös osatyökykyisille.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupungin toimenpiteiden rinnalla tarvitaan myös yksityisiä toimijoita ja erikoistuneita palveluntuottajia auttamaan yrityksiä kohtaannon haasteiden ratkaisemisessa ja asiakkaiden työllistämisen onnistumisessa. Erilaisia työllistymiseen johtavia palveluhankintoja tehdään tällä hetkellä sekä Tampereen kaupungin määrärahoilla sekä valtion työllisyysmäärärahoilla. ELY-keskuksen vastuulla olevilla työllisyysmäärärahoilla hankittavia palveluja on työllisyyden kuntakokeilun aikana uudistettu yhdessä valtion kanssa määrätietoisesti niin, että ne sisältävät työnantajien auttamista rekrytoinneissa, työtehtävien muotoilemisessa sekä osatyökykyisen tai vaikeasti työllistyvän henkilön työssä pysymisen tukemisessa. Tämä voi sisältää mm. perehdytyksen onnistumisen tukemista, työyhteisön sisäisen vuorovaikutuksen edesauttamista tai henkilön vahvuuksien ja osaamisien esille nostamista ja haasteissa tukemista. Tämän kaltainen työhönvalmennus ja työssävalmennus edesauttaa ja varmistaa työssä pysymistä.

IPS-malli työllisyydenhoidossa

Työllisyys- ja kasvupalvelut on alkuvuodesta 2023 sopinut yhteistyöstä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa ja tavoitteena on vuoden 2023 loppuun mennessä muotoilla ja saada hankintaan työllisyyspalveluihin sopiva IPS-malli (Individual Placement and Support / Sijoita ja valmenna -malli). Nykyinen IPS-malli ei sellaisenaan sovellu työllisyyspalvelujen asiakkaille ja esimerkiksi IPS-laatuksiteereitä pitää muovata yhteistyössä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa uuteen toimintaympäristöön sopiviksi. Palvelun rinnalle ollaan käynnistämässä tutkimushanke, jossa seurataan IPS:n onnistumista ja muun muassa sen tuottamia kustannussäästöjä.

Heikossa työmarkkina-asemassa olevien palkkaamisen kannusteet

Työmarkkinoiden kohtaantoa on pyritty Tampereella ratkomaan eri toimijoiden yhteistyönä. Kynnystä heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistämässä on madallettu rakentamalla toimijoiden yhteistyönä niin sanottuja työllistymispolkuja eri aloille. Työllistymispolkuja voidaan toteuttaa useampien toimijoiden palveluja ja tukea yhdistämällä. Esimerkiksi lyhyellä työkokeilulla saadaan tietoa alan ja työtehtävien sopivuudesta asiakkaalle. Jaksoja voidaan lisäksi opinnollistaa tai yhdistää jaksoihin muita työnantajien kanssa muotoiltavia koulutusratkaisuja tai tarvittaessa suomen kielen tukea. Tilanteissa voidaan käyttää palkkatukea tai rekrytointilisää. On mahdollista edetä myös oppisopimuskoulutuksen avulla. Työllistymispolut tarjoavat työnantajille enemmän aikaa tutustua henkilön potentiaaliin ja tarvittaessa räätälöidä mukaan osaamispalveluja tai muuta tukea.

Heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistämisen kannusteena on yleisesti käytössä työnantajille tarjottavat taloudelliset kannusteet, koulutuksellinen tuki ja työolosuhteiden järjestelytuki. Lisäksi työllisyys- ja kasvupalveluissa halutaan tuoda yritysten tietoisuuteen muun

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

muussa heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistämisen vaikutukset työpaikan monimuotoisuuteen ja sen positiivinen merkitys, mahdolliset brändi- ja mainevaikutukset sekä yhteiskuntavastuun kysymykset. Ennen kaikkea heikossa työmarkkina-asemassa olevat tulisi nähdä ratkaisuna työvoiman saatavuuden ongelmiin. Työnantajia tuetaan heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistämässä myös työhönvalmennuksella ja työssävalmennuksella. Tästä tuesta voi hyötyä koko työyhteisö.

Velvoittavan työllistämisehdon käyttö

Kaupungin hankinnan strategisten painopisteiden (kaupunginhallitus 12.12.2022 § 494) vastuullisiin tekoihin sisältyy muita heikommassa työmarkkina-asemassa olevien työllistämisen edistäminen. Kaupungin hankinnoissa työllistämisehtoa sovelletaan hankintalain 98 §:n nojalla erityisehtona. Työllistämisehtoa on käytetty aiemmin myös vertailuperusteena, mutta toimintamallin kehittymisen myötä pisteytettävän kriteerin käyttämisestä on luovuttu. Työllistämisehtoa sovelletaan velvoittavana, eli Tampereen kaupunki haastaa, kannustaa ja auttaa yrityksiä tarjoamaan työmahdollisuuksia muita heikommassa työmarkkina-asemassa oleville kaikkien hyvinvoinnin edistämiseksi. Vuonna 2022 velvoittavan työllistämisehdon käyttöön oli yksi poikkeus, kun eräs tilaajayksikkö asetti työllistämisehdon vapaaehtoisena. Tällöin tuloksena oli, että kukaan tarjoajista ei halunnut sitoutua ehdon käyttöön.

Palveluntuottajat ovat onnistuneet täyttämään ja myös ylittämään ehdon hyvässä yhteistyössä työllisyys- ja kasvupalvelujen kanssa. Vuoden 2022 raportoinnissa 83 % kaupungin työllistämisehtokumppaneista oli täyttänyt ehdon vuoden 2022 kuluessa. Koska sopimuskautta tarkastellaan kokonaisuutena, myös ne kumppanit, joilla ehto ei vuoden 2022 aikana kokonaan täyttynyt, voivat korjata tilanteen tulevien sopimusvuosien aikana.

Tampereen kaupungilla on käytössä prosenttimalli työllistämisehdon soveltamisessa, yleensä 3 prosenttia hankinnan arvosta. Tämän osuuden palveluntuottaja on velvollinen käyttämään niiden henkilöiden työllistämiseen, joiden on eri syistä hankalaa löytää omaa paikkaa avoimilta työmarkkinoilta. Vuonna 2022 työllistämisehto kaupungin hankinnoissa mahdollisti 134 työsuhdetta ja yli 130 työkokeilua. Toimenpiteissä oli lisäystä 17 prosenttia vuoteen 2021 verrattuna.

Työllistämisehdon suuruus, 3 %, on vuonna 2021 tehdyn selvityksen, käytyjen markkinavuoropuheluiden ja keväällä 2023 palveluntuottajille tehdyn sähköpostikyselyn mukaan todettu olevan kohtuullinen. Joissakin kilpailutuksissa ehtoa on kuitenkin sovellettu myös pienemmällä prosenttiosuudella tilaajan ja markkinoiden kanssa käytyjen keskustelujen perusteella.

Tavoitteena on työllistämisehdon käytön merkittävä lisääminen ja että työllistämisehto saataisiin mukaan kaikkiin hankinnoilla työllistämisen kynnsarvon (200 000 euroa) ylittäviin hankintoihin, jotka ovat

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

sopimuskauden kestoltaan vähintään kuusi kuukautta. Työllistämisehdon liittämistä tarjouspyyntöön päättää kuitenkin viime kädessä tilaaja. Työllisyys- ja kasvupalvelut tarjoaa tilaajille tukea ehdon soveltamisen onnistumisessa: ehdon soveltavuuden arviointi, osallistuminen markkinavuoropuheluun, tarjouspyyntömateriaalin tuottaminen työllistämisehdon osalta, kilpailun voittaneiden kumppaneiden kontaktointi ja tuki ehdon täyttämässä, sekä seurannasta ja raportoinnista huolehtiminen.

Valtuustoaloitteessa oli tärkeä huomio Tampereen kaupungin verkkosivuilla olleesta tekstistä hankinnoilla työllistämiseen liittyen. Teksti kertoi harhaanjohtavasti, että kaikkiin Tampereen kaupungin hankintoihin sisältyy työllistämisehto. Verkkosivujen teksti on nyt korjattu.

Heikossa työmarkkina-asemassa olevien ja nuorten kiintiöt

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Tampereen pitää työnantajana selvittää mahdollisuutta ottaa käyttöön kiintiöt heikossa työmarkkina-asemassa oleville henkilöille palvelualueillaan. Myös heikossa työmarkkina-asemassa oleville nuorille tulisi olla erilliset kiintiöt.

Henkilöstöyksikön vastine:

Tampereen kaupungin työllistämistä ohjaavat konsernihallinnon henkilöstöyksikön Työllistämistoiminta Tampereen kaupungilla sekä Tukityöllistämisen periaatteet -ohjeet. Ohjeistusten mukaisesti kaikkien kaupungin toimintayksiköiden tulee ottaa työllisyys- ja kasvupalveluiden asiakkaita työllistämistoimenpiteisiin. Yksikön on tunnistettava toiminnassaan sellaiset avustavat tehtävät, jotka soveltuvat työllistämistoimenpiteiksi ja työtilaisuuksia on tarjottava tällaisissa tehtävissä määrä, joka vastaa vähintään viittä (5) prosenttia yksikön henkilöstömäärästä. Yksiköiden on hyvä laatia suunnitelma yhteistyössä työllisyys- ja kasvupalveluiden kanssa siitä, kuinka tavoitteen mukainen työllistämistoiminta yksikössä toteutetaan.

Haastavassa työmarkkina-asemassa olevien nuorten työllistymistä tuetaan muun muassa nuorisopalvelujen Pajasto-työpajalla sekä kesällä toteutetulla Kohti työelämää -leirillä. Maahanmuuttajataustaisten henkilöiden aseman parantamiseksi työmarkkinoilla Tampereen kaupunki pyrkii palkkaamaan kesätöihin maahanmuuttajataustaisia nuoria.

Välityömarkkinatoimijoiden osallistumismahdollisuudet kilpailutuksiin

Kaupungin hankintalinjaukset määrittelevät ulkoisten hankintojen roolia toiminnassa ja palveluryhmät täsmentävät hankintalinjauksia oman hankintatoimintansa osalta. Työllisyys- ja kasvupalveluissa hankinnat pyritään järjestämään siten, että pienet ja keskisuuret yritykset sekä muut yhteisöt kuten välityömarkkinatoimijat pääsevät tasapuolisesti osallistumaan tarjouskilpailuihin. Käytännössä tämä tarkoittaa, että esimerkiksi valintakriteerit ovat sellaisia, että ne kannustavat osallistumaan hankintoihin. Kriteerien määrittämisessä huomioidaan

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

hankinnan kohde ja arvo eikä aseteta niihin nähden liian tiukkoja vaatimuksia.

Työllisyys- ja kasvupalvelut ottaa kentän toimijat mukaan kehittämään palveluja ja tavoitteena on, että yhteistyö kaupungin kanssa on molempia osapuolia hyödyttävää. Markkinakartoitusta ja vuoropuhelua käytetään aktiivisesti, jotta markkinoilla toimivilla on mahdollisuus vaikuttaa vaatimuksiin ja sisältöihin valmisteluvaiheessa. Työllisyys- ja kasvupalveluissa on myös hyödynnetty pienhankintamalleja, joissa erityisesti huomioidaan pienet ja keskisuuret toimijat sekä erilaiset yhteisöt ja heidän markkinoille pääsynsä.

Kuntouttavan työtoiminnan siirtyminen hyvinvointialueen järjestettäväksi vuoden 2023 alussa on vähentänyt työllisyys- ja kasvupalvelujen tekemiä hankintoja välityömarkkinatoimijoilta. Hankintasopimukset siirtyivät sellaisinaan Pirkanmaan hyvinvointialueelle.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

Kokouskäsitely

Hanna Sareila poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana.

Kaupunginhallitus, 23.10.2023, § 430

Valmistelijat / lisätiedot:
Rantanen Teppo

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Pekka Salmen ym. valtuustoaloite ja siihen annettu elinvoima- ja osaamislautakunnan lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Pekka Salmi, Ulla Kampman, Saana Kuusipalo, Regina Saari

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginvaltuusto, § 178, 20.11.2023

Kasvatus- ja opetuslautakunta, § 42, 03.10.2023

Elinvoima- ja osaamislautakunta, § 151, 04.10.2023

Kaupunginhallitus, § 429, 23.10.2023

§ 178

Valtuustoaloite yhteisten sääntöjen luomiseksi Tampereen kaupungin kouluihin kännyköiden käytöstä – Aila Dünder-Järvinen

TRE:3389/12.00.01/2023

Kaupunginvaltuusto, 20.11.2023, § 178

Valmistelija / lisätiedot:
Savisaari Lauri

Valmistelijan yhteystiedot

Opetusjohtaja Ville Raatikainen, puh. 040 576 8949, johtaja, ammatillinen koulutus Kirsi Viskari, puh. 0400 376 420, etunimi.sukunimi@tampere.fi ja lukiokoulutuksen johtaja Mari Aalto, puh. 040 187 4593, etunimi.sukunimi1@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasianjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Aila Dünder-Järvisen valtuustoaloite ja siihen annettu kasvatus- ja opetuslautakunnan ja elinvoima- ja osaamislautakunnan lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Aila Dünder-Järvinen, Ville Raatikainen, Kristiina Järvinen, Mari Aalto, Kirsi Viskari

Liitteet

1 Valtuustoaloite – Aila Dünder-Järvinen

Kasvatus- ja opetuslautakunta, 03.10.2023, § 42

Valmistelijat / lisätiedot:
Järvelä Kristiina, Aalto Mari, Viskari Kirsi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Savisaari Lauri, Johtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Aila DüNDAR-Järvisen valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Kaupunginvaltuutettu Aila DüNDAR-Järvinen on 12.6.2023 jättämässään valtuustoaloitteessa esittänyt, että Tampereen kaupungin kouluihin luodaan yhteiset säännöt kännyköiden käytöstä kouluissa, erityisesti oppituntien aikana. Oppilaat, vanhemmat ja vanhempainyhdistykset huomioidaan pelisääntöjä ja järjestyssääntöjä päätettäessä. Valtuutettu DüNDAR-Järvinen on sittemmin täsmentänyt, että valtuustoaloitteen sisältö koskee myös toisen asteen koulutusta.

Perusopetuksen vastine aloitteeseen

Tampereen kaupungin perusopetuksessa on otettu käyttöön koulujen yhteiset järjestyssäännöt 1.8.2023 alkaen. Järjestyssääntöjen mukaan oppilas ei saa käyttää tietoteknisiä laitteita (tietokoneet, tabletit ja älypuhelimet) luvatta tai pitää esillä oppituntien, muun opetussuunnitelman mukaisen opetuksen ja ruokailun aikana. Oppilas pitää huolen siitä, etteivät kyseiset laitteet häiritse koulupäivän aikana. Esimerkiksi Hatanpään koulussa oppilas vie aina matkapuhelimensa opettajan osoittamaan paikkaan oppitunnin ajaksi. Puhelimen voi hakea takaisin samasta paikasta oppitunnin päättymisen jälkeen. Järjestyssäännöt käsitellään oppilaiden kanssa lukuvuosittain ja niistä tiedotetaan huoltajia. Järjestyssäännöt myös tarkistetaan säännöllisesti.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmassa todetaan, että hallitus tekee tarvittavat lainsäädäntömuutokset, joilla voidaan nykyistä tehokkaammin rajoittaa esimerkiksi mobiililaitteiden käyttöä koulupäivän aikana ja näin vahvistaa oppilaiden keskittymistä opetukseen. Valmistelutyö uuden lainsäädännön laatimiseksi ei ole vielä aikataulun osalta tarkentunut. Tämän vuoksi on järkevää odottaa lakimuutoksia ja niiden tuomia mahdollisia muutoksia toimintaan. Lisäksi nykyiset järjestyssäännöt palvelevat kouluja matkapuhelimien käytön rajoittamiseksi.

Tampereen seudun ammattiopisto Tredun vastine aloitteeseen

Ammatillisen koulutuksen järjestäjän tulee ammatillisesta koulutuksesta annetun lain perusteella hyväksyä järjestyssäännöt tai antaa muut oppilaitoksessa sovellettavat järjestyssäännöt, joilla edistetään sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä opiskeluympäristön turvallisuutta ja viihtyisyyttä.

Tampereen seudun ammattiopiston järjestyssäännöissä todetaan valtuustoaloitteeseen liittyen seuraavaa: "Teknisiä laitteita, kuten

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

puhelimia ja tietokoneita, käytetään opetustilanteissa vain opiskelutarkoituksiin ja ottaen huomioon tekijänoikeudet. Kuvaaminen ja /tai äänittäminen ja tallenteen julkaiseminen tai levittäminen erilaisissa fyysisissä tai virtuaalisissa oppimisympäristöissä on kielletty ilman erillistä lupaa. Erillisiä tietoturva- ja tietosuojaohjeita ja tietoverkon käyttösääntöjä on noudatettava.”

Tredun järjestyssäännöistä päättää johtaja, ammatillinen koulutus. Järjestyssääntöjen laatiminen ja päivittäminen on valmisteltu yhteistyössä henkilöstön ja opiskelijoiden kanssa. Järjestyssäännöt ovat nähtävillä Tredun internet-sivuilla ja ne käydään läpi uusien opiskelijoiden aloittaessa opintonsa. Tredun opiskelijoista yli puolet on yli 18-vuotiaita ja tämä on pyritty myös ottamaan huomioon järjestyssäännöissä.

Tredussa asiaa on käsitelty muun muassa opiskelijakuntatoimintaa ohjaavien ja koordinoivien opettajien sekä opiskelijakunnan edustajien kanssa ja keskustelujen perusteella etenemisen osalta esitetään seuraavaa:

Tredun järjestyssäännöt mahdollistavat esimerkiksi sen, että opiskelijat eivät käytä opetuksen aikana puhelimia ja mikäli opiskelija kuitenkin käyttää puhelinta opettajan ohjeistuksesta huolimatta, tämä on järjestyssääntöjen vastaista käytöstä.

Tarvittaessa voidaan laatia järjestyssääntöjen soveltamiseen ja puhelimien käyttöön tiimeissä / tutkintoaloilla / toimipisteittäin yksityiskohtaisempia menettelytapoja ja ohjeita. Tarvittaessa voidaan esimerkiksi sopia, että opiskelijat jättävät puhelimet opettajan osoittamaan paikkaan tai tilaan työskentelyn ajaksi.

Lukiokoulutuksen vastine aloitteeseen

Valtuustoaloitteeseen on syyslukukauden alkaessa pyydetty kaikilta kaupungin lukioiden opiskelijakunnilta ja opettajakunnilta kannanottoa. Opettajat ja opiskelijat ovat käsitelleet asiaa kokouksissaan ja kännykän käytön rajoittaminen oppitunneilla on saanut kannatusta sekä opettajilta että opiskelijoilta. Joissain päivälukioissa on jo omilla lukiokohtaisilla pelisäännöillä rajattu kännykän käyttöä oppituntien aikana, joten käytännön yhdenmukaistaminen lukioiden kesken nähtiin hyväksi. Lukiokoulutuksen yhteisenä linjauksena on siten sovittu, että kännykät pidetään jatkossa oppituntien ajan laukussa ja poissa näkyviltä, ellei opettaja anna kännykän käyttöön erikseen lupaa opintoihin liittyvissä tehtävissä.

Aikuislukiossa opiskelijat ovat pääsääntöisesti täysi-ikäisiä aikuisia, eikä kännyköiden häiritsevää käyttöä oppitunneilla ole havaittu. Kategorista kännyköiden käyttökieltoa ei siten nähdä aikuislukiossa tarpeellisena. Omana erityisenä ryhmänä ovat kuitenkin aikuislukion iltapäiväryhmän nuoret opiskelijat, joiden kohdalla on perusteltua noudattaa vastaavaa kännykän käytön linjausta kuin päivälukioissa.

Tiedoksi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

kaupunginhallitus

Elinvoima- ja osaamislautakunta, 04.10.2023, § 151

Valmistelijat / lisätiedot:

Aalto Mari, Viskari Kirsi, Järvelä Kristiina

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Rantanen Teppo, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Aila DüNDAR-Järvisen valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Kaupunginvaltuutettu Aila DüNDAR-Järvinen on 12.6.2023 jättämässään valtuustoaloitteessa esittänyt, että Tampereen kaupungin kouluihin luodaan yhteiset säännöt kännyköiden käytöstä kouluissa, erityisesti oppituntien aikana. Oppilaat, vanhemmat ja vanhempainyhdistykset huomioidaan pelisääntöjä ja järjestyssääntöjä päätettäessä. Valtuutettu DüNDAR-Järvinen on sittemmin täsmentänyt, että valtuustoaloitteen sisältö koskee myös toisen asteen koulutusta.

Perusopetuksen vastine aloitteeseen

Tampereen kaupungin perusopetuksessa on otettu käyttöön koulujen yhteiset järjestyssäännöt 1.8.2023 alkaen. Järjestyssääntöjen mukaan oppilas ei saa käyttää tietoteknisiä laitteita (tietokoneet, tabletit ja älypuhelimet) luvatta tai pitää esillä oppituntien, muun opetussuunnitelman mukaisen opetuksen ja ruokailun aikana. Oppilas pitää huolen siitä, etteivät kyseiset laitteet häiritse koulupäivän aikana. Esimerkiksi Hatanpään koulussa oppilas vie aina matkapuhelimensa opettajan osoittamaan paikkaan oppituntin ajaksi. Puhelimen voi hakea takaisin samasta paikasta oppituntin päättymisen jälkeen. Järjestyssäännöt käsitellään oppilaiden kanssa lukuvuosittain ja niistä tiedotetaan huoltajia. Järjestyssäännöt myös tarkistetaan säännöllisesti.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmassa todetaan, että hallitus tekee tarvittavat lainsäädäntömuutokset, joilla voidaan nykyistä tehokkaammin rajoittaa esimerkiksi mobiililaitteiden käyttöä koulupäivän aikana ja näin vahvistaa oppilaiden keskittymistä opetukseen. Valmistelutyö uuden lainsäädännön laatimiseksi ei ole vielä aikataulun osalta tarkentunut. Tämän vuoksi on järkevää odottaa lakimuutoksia ja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

niiden tuomia mahdollisia muutoksia toimintaan. Lisäksi nykyiset järjestyssäännöt palvelevat kouluja matkapuhelimien käytön rajoittamiseksi.

Tampereen seudun ammattiopisto Tredun vastine aloitteeseen

Ammatillisen koulutuksen järjestäjän tulee ammatillisesta koulutuksesta annetun lain perusteella hyväksyä järjestyssäännöt tai antaa muut oppilaitoksessa sovellettavat järjestysmääräykset, joilla edistetään sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä opiskeluympäristön turvallisuutta ja viihtyisyyttä.

Tampereen seudun ammattiopiston järjestyssäännöissä todetaan valtuustoaloitteeseen liittyen seuraavaa: "Teknisiä laitteita, kuten puhelimia ja tietokoneita, käytetään opetustilanteissa vain opiskelutarkoituksiin ja ottaen huomioon tekijänoikeudet. Kuvaaminen ja /tai äänittäminen ja tallenteen julkaiseminen tai levittäminen erilaisissa fyysisissä tai virtuaalisissa oppimisympäristöissä on kielletty ilman erillistä lupaa. Erillisiä tietoturva- ja tietosuojaohjeita ja tietoverkon käyttösääntöjä on noudatettava."

Tredun järjestyssäännöistä päättää johtaja, ammatillinen koulutus. Järjestyssääntöjen laatiminen ja päivittäminen on valmisteltu yhteistyössä henkilöstön ja opiskelijoiden kanssa. Järjestyssäännöt ovat nähtävillä Tredun internet-sivuilla ja ne käydään läpi uusien opiskelijoiden aloittaessa opintonsa. Tredun opiskelijoista yli puolet on yli 18-vuotiaita ja tämä on pyritty myös ottamaan huomioon järjestyssäännöissä.

Tredussa asiaa on käsitelty muun muassa opiskelijakuntatoimintaa ohjaavien ja koordinoivien opettajien sekä opiskelijakunnan edustajien kanssa ja keskustelujen perusteella etenemisen osalta esitetään seuraavaa:

Tredun järjestyssäännöt mahdollistavat esimerkiksi sen, että opiskelijat eivät käytä opetuksen aikana puhelimia ja mikäli opiskelija kuitenkin käyttää puhelinta opettajan ohjeistuksesta huolimatta, tämä on järjestyssääntöjen vastaista käytöstä.

Tarvittaessa voidaan laatia järjestyssääntöjen soveltamiseen ja puhelimien käyttöön tiimeissä / tutkintoaloilla / toimipisteittäin yksityiskohtaisempia menettelytapoja ja ohjeita. Tarvittaessa voidaan esimerkiksi sopia, että opiskelijat jättävät puhelimet opettajan osoittamaan paikkaan tai tilaan työskentelyn ajaksi.

Lukiokoulutuksen vastine aloitteeseen

Valtuustoaloitteeseen on syyslukukauden alkaessa pyydetty kaikilta kaupungin lukioiden opiskelijakunnilta ja opettajakunnilta kannanottoa. Opettajat ja opiskelijat ovat käsitelleet asiaa kokouksissaan ja kännykän käytön rajoittaminen oppitunneilla on saanut kannatusta sekä opettajilta että opiskelijoilta. Joissain päivälukioissa on jo omilla lukiokohtaisilla pelisäännöillä rajattu kännykän käyttöä oppituntien aikana, joten käytännön yhdenmukaistaminen lukioiden kesken nähtiin hyväksi.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Lukiokoulutuksen yhteisenä linjauksena on siten sovittu, että kännykät pidetään jatkossa oppituntien ajan laukussa ja poissa näkyviltä, ellei opettaja anna kännykän käyttöön erikseen lupaa opintoihin liittyvissä tehtävissä.

Aikuislukiossa opiskelijat ovat pääsääntöisesti täysi-ikäisiä aikuisia, eikä kännyköiden häiritsevää käyttöä oppitunneilla ole havaittu. Kategorista kännyköiden käyttökieltoa ei siten nähdä aikuislukiossa tarpeellisena. Omana erityisenä ryhmänä ovat kuitenkin aikuislukion iltapäiväryhmän nuoret opiskelijat, joiden kohdalla on perusteltua noudattaa vastaavaa kännykän käytön linjausta kuin päivälukioissa.

Tiedoksi

kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus, 23.10.2023, § 429

Valmistelijat / lisätiedot:
Savisaari Lauri

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Aila DüNDAR-Järvisen valtuustoaloite ja siihen annettu kasvatus- ja opetuslautakunnan ja elinvoima- ja osaamislautakunnan lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Aila DüNDAR-Järvinen, Ville Raatikainen, Kristiina Järvinen, Mari Aalto, Kirsi Viskari

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 179

Kokouksessa jätetyt valtuustoaloitteet

TRE:71/00.01.03/2023

Päätös

Puheenjohtaja totesi, että hallintosäännön 115 §:n mukaisena aloitteena on jätetty seuraavat valtuustoaloitteet:

Valtuustoaloite selvityksen tekemiseksi mahdollisuudesta tarjota maksuton välipala Tampereen kouluissa – Ulla-Leena Alppi ym.
TRE:5680/12.00.01/2023

Valtuustoaloite Tampereen uuden valtakunnallisen vastuumuseotehtävän huomioimiseksi kaupungin toiminnoissa ja viestinnässä – Aila Dünder-Järvinen
TRE:5682/00.00.01/2023

Valtuustoaloite palkallisen vapaapäivän mahdollistamiseksi jokaiselle Tampereen kaupungin työntekijälle 50- ja 60-vuotispäivän johdosta – Tampereen sosialidemokraattinen valtuustoryhmä
TRE:5683/01.00.01/2023

Nuorisovaltuuston aloite digitalisaatiokehityksen huomioimiseksi perusopetuksen opetussuunnitelmassa - Tampereen nuorisovaltuusto
TRE:5660/12.00.01/2023

Perustelut

Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä, valtuutetulla ja valtuutetun sijaan saapuneella varavaltuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloitteen jättämisestä tulee ilmoittaa sähköisesti sihteeristölle sähköpostiosoitteella valtuuston. sihteeristo@tampere.fi ennen kokouksen alkamista.

Liitteet

1 Kokouksessa jätetyt valtuustoaloitteet 20.11.2023

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 180

Kokousraportit

TRE:72/00.02.01/2023

Päätös

Kokousraportit otettiin pöytäkirjaan liitteeksi.

Päätösehdotus oli

Kokousraportit otetaan pöytäkirjaan liitteeksi.

Liitteet

1 Kokousraportti 20.11.2023

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kunnallisvalitus

§172

Kunnallisvalitusohje

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa muutosta hakea myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomaisen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna
faksi: 029 56 42269
sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituskirjelmä

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

- vaatimuksen perusteet
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle.

Valituskirjelmän tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukiolon päättymistä. Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 270 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§168, §169, §170, §171, §173, §174, §175, §176, §177, §178, §179, §180

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)